

Tudósítás a Magyar Földrajzi Napokról

Sopronban a jó hírű Széchenyi István Gimnázium adott otthont a Magyar Földrajzi Társaság 70. Vándorgyűlésének augusztus 25–27. között a Magyar Földrajzi Napok rendezvénysorozat részeként. Összefoglalónkban a három nap eseményeit említjük időrendi sorrendben.

Geopolitikai Konferencia

Az első napon „Közép- és Kelet-Európa a 21. század többpólusú világában” címmel zajlott konferencia mintegy 60 résztvevővel. Ez a rendezvény a MFT Geopolitikai Szakosztálya és a Magyar Nemzeti Bankhoz köthető PAGEO Alapítvány, illetve a Zsigmond Király Egyetem és a Magyar Nemzeti Kereskedőház együttműködésében került megszervezésre.

FODOR Tamás, Sopron polgármestere és SZATMÁRI Péter a Zsigmond Király Egyetem rektora köszöntői mellett GÁBRIS Gyula az MFT elnöke szólott, nyitóbeszédében a geopolitika és a geográfia aligha vitatható kapcsolatairól. Az első három előadó az említett szervezetek vezetői, sorrendben BERNEK Ágnes, CSIZMADIA Norbert és NAGY Erzsébet voltak.

Berneik Ágnes szellemes térképekkel, idézetekkel és karikatúrákkal gazdagított prezentációjában azt firtatta, hogy a hatalmak különböző aspektusaiból miként látszanak a geopolitikai erővonalak, mennyiben hagyományos és mennyiben új az aktuális amerikai világhatalmi politika, hogyan változik Kína szerepe, milyen irányai vannak az ázsiai együttműködésnek, és hogy ebben a hatalmi rendszerben hol van régióink helye, szerepe. Szokták sakkjátékhoz hasonlítani a geopolitikát – mondja az előadó – de ma már talán helyesebb a go játékhoz hasonlítani, mert a szemben álló felek frontvonalait felváltották a folyamatosan, minden lépés után változó, újraértelmezendő határvonalak.

Csizmadia Norbert miután ismertette a PAGEO Alapítvány küldetését, „új szemléletű 21. századi GEOfüziós térképeken” szemléltette azt, hogy Európa-centrikus gondolkodáskéreteinken át kell lépnünk, ha reális képet igyekszünk alkotni a geopolitikai jelenségekről. Hálás téma, pontosan és hatásosan tálalva: más kontinensek térképein ne keressük Európát a középpontban, vagy az információs hálózatok térképein is tanuljuk meg értelmezni a földi jelenségeket. Ez utóbbiak arról tanúskodnak, hogy mára kialakultak az északi hálózatok, délen pedig maradt – ahogy az előadó mondja – *khaoszland*. Az „új selyemút”, a tengeri vs. szárazföldi kapcsolatok rendszere ugyancsak előkerült mindkét előadásban.

A továbbiakban az ebédszünetig Nagy Erzsébet, a Magyar Nemzeti Kereskedőház szerepét mutatta be a magyar külgazdasági politika megvalósításában. Megkeresni a potens vállalkozásokat, és óvni őket, amíg gyökeret vernek a nemzetközi piacon – nemzeti érdek.

VASA László a Külügyi és Külgazdasági Intézet igazgató-helyettese a közép-ázsiai térség aktuális földrajzi jellemzőit mutatta be a Közép-Európai régió tükrében. Hagyományos geográfus szemléletű megközelítéssel (erőforrások, kultúra, demográfia, politika stb.) mutatta be a régiót. Szó esett klánizmusról, a korábbi szovjet kapcsolat összetettségéről, vallásról.

Végül SUHA György a Külgazdasági és Külügyminisztérium biztosa adott tájékoztatót a magyar kormány Afrika-politikájáról, főképp a szub-szaharai térségre fókuszálva. Alkalmazott tudomány a geopolitika mondja, konkrét cél és eszközrendszerrel. Paradigmaváltás történt, néhány éve intenzív, személyes kapcsolatokra építő politizálás folyik, emocionálisan kötődő értelmiség alakul, és ezen a téren a kis országoknak sokszor előnyei lehetnek a nagyhatalmak árnyékában.

Az ebédszünet után három szekciókban folyt tovább a munka.

A földrajztanítás iránt elkötelezettek

A földrajztanítás iránt elkötelezettek a délutáni-koraesti órát egy munkaértekezlettel töltötték. A köz- és felsőoktatásban dolgozó geográfusok vitattak meg egy a NAT-hoz hozzászóló beadványtervezetet. Huszonöten voltunk. A beszélgetést SZILASSI Péter vezette, egy szövegtervezetet bemutatva, amit, ahogy ez lenni szokott, a jelenlévők építő kritikák százával darabjaira cincáltak, hogy azután kollektív bölcsességgel egy jobbat hozzanak létre. (Erről a levélről még lesz szó a *Geográfus Hírlevél*ben.)

Fókuszban a határmentiség

Szombaton a geográfusoké volt a gimnázium díszterme. Ezen a délelőttön BERKI Imre változó erdeinkről tartott egy vidám hangú, néhol performanszra hajazó előadást, végig a geográfia szerepét hangsúlyozva. GRIBOVSZKI Zoltán a helyi hidrológiai kutatásokról beszélt, KONKOLY-GYURÓ Éva a tájváltozás érzékeléséről, a táj kevésbé kvantifikálható jellemzőiről, mentális megjelenéséről szolt. JANKÓ Ferenc Sopron társadalmi-gazdasági folyamatait mutatta be. TASCHNER Tamás egy kevésbé optimista bemutatót adott Sopron turizmusáról. TÓTH Imre történelmi hangulatú előadása Sopron kapcsolatrendszerét vizsgálta a kora újkortól napjainkig. Meglátása szerint a város szerepköre a történelmében háromszor is túlnőtt szűkebb régióján, inkább európai jelentőségű volt. A délelőttöt FARSANG Andrea zárta úgy, hogy a legkorszerűbb pedagógiai megoldások mellett érvelt, azok földrajzi vonatkozásait hangsúlyozta, illetve egy készülő, merőben új és korszerű pedagógiai feladatlapot mutatott be.

Tisztújító közgyűlés

Délután a tisztújító közgyűlés zajlott frappánsan, gyorsan. A jelölőbizottság korrektül előkészítette a tisztújítást, néhány rövid lényegre törő hozzászólás után megtörtént a választás. A kitüntetések átadására a szavazatszámolás ideje szolgált.

A VÁLASZTOTT VEZETŐSÉG

Elnök: CSORBA Péter
Főtitkár: DÁVID Lóránt

Alelnökök: MICHALKÓ Gábor, Szilassi Péter

Felügyelőbizottság: KERESZTY Péter,
NEMERKÉNYI Zsombor, ÜTÖNÉ VISI Judit
Új választmányi tagok: KISS Éva, EGEDY
Tamás, KOROMPAI Attila, KOZMA Gábor

A Magyar Földrajzi Társaság nagytöbbséggel megválasztott elnöke Csorba Péter a földrajzoktatás helyzetéről is szolt.

KITÜNTETETTEINK

Tiszteleti tagság: HEVESI Attila
Lóczy Lajos emlékérem: KERÉNYI Attila
Kőrösi Csoma Sándor-emlékérem: KERTÉSZ
Ádám
Teleki Sámuel érem: SZABÓ József
Pro Geográfia oklevél: ALEXA Péter, BOROS
Lajos, BOTTLIK Zsolt, KLICASZ Szpirosz,
KOMÁROMI István, TEPERICS Károly
A földrajz népszerűsítéséért vándordíj: Dél-
dunántúli Osztály

Hevesi Attila Tiszteleti tag szólásra jelentkezett és engedélyt kért, hogy azért ő hadd fizessen tagdíjat a jövőben is.

A társasági élet szövete

A konferenciák, nagyértekezletek sosem csak a dobogón elmondott beszédekből állnak. A társadalmi kapcsolatok, az információcserék hasonlóképp fontos tere a kávészünet, az étkezés, a közös séta, a kirándulás. Ez utóbbi nekünk, geográfusoknak talán egy plusz felkiáltójelet is megérdemel. Az informális programokban a Soproni Széchenyi István Gimnázium teljesített kifogástalanul. A KLIK helyi vezetőjének MAREK János anyagi segítsége, az iskola régi és új igazgatóinak SZABÓ Miklós és FARKAS Gábor támogatása nélkülözhetetlen volt, a gimnázium öt-hat tanára és tucat diákja pedig a nyári szünetének végét az épületben töltötte, hogy lesse a résztvevők kívánságát. Végül, de elsősorban meg kell említsük a rendezvény karmesterét, az előadások moderátorát, az outdoor programok szervezőjét, a soha el nem fáradó SIMON Györgyöt. „Egy ilyen színvonalú rendezvény nem csak szakmai, de kulturális esemény is” – mondja, ezt pedig a szombatra szervezett városnézés és vasárnapi kirándulás mellett a Sopron talán legjobb étterme a Perkovátz Ház, valamint Sopronbánfalva újhullámos borászata a Pálos Pince biztosította.

Összefoglalva elmondhatjuk, hogy vérpezsdítő három nap volt, ahol a ritka gazdag programsorozatban a tudományos, a közéleti, a személyes töltekezésnek is helye volt.

Rigóczki Csaba, Eger